

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 ноември 2023 г.
(OR. en)

15116/23

RECH 487

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	<i>Подготовка за заседанието на Съвета по конкурентоспособност (Вътрешен пазар, промишленост, научни изследвания и космическо пространство) на 7 и 8 декември 2023 г.</i> Оползотворяване на научните изследвания като инструмент за икономическо и промишлено възстановяване и устойчивост — Ориентационен дебат

Приложено се изпраща на делегациите бележка на председателството, озаглавена „Оползотворяване на научните изследвания като инструмент за икономическо и промишлено възстановяване и устойчивост“ с оглед на ориентационния дебат по време на заседанието на Съвета по конкурентоспособност на 8 декември 2023 г.

**Оползотворяване на научните изследвания като инструмент за икономическо и
промишлено възстановяване и устойчивост**

Ориентационен дебат

През последните години светът, включително Европейският съюз, е изправен пред непрекъснати кризи и пред неотложни енергийни и икономически предизвикателства, които изискват укрепване на веригите за създаване на стойност, особено в критични сектори като изкуствения интелект, полупроводниците и дълбоките и цифровите технологии. Съюзът трябва също така да се справи с недостига на работна ръка и умения в тези стратегически сектори и да ръководи изготвянето на нови политики за постигане и разработване на ефективни технологични решения, които могат да бъдат от полза за обществото като цяло. В този контекст политическите лидери подчертаха, че науката и иновациите играят решаваща роля за промяна на курса на събитията.

ЕС и неговите държави членки активно насърчават политиките в областта на научните изследвания и иновациите чрез последователни рамкови програми в областта на научните изследвания и иновациите и европейското научноизследователско пространство, с дейности, насочени към насърчаване на предприемачеството, стартиращите предприятия, МСП, разрастващите се предприятия и партньорствата с промишлеността в областта на научните изследвания и иновациите. В резултат на това Съюзът получи признание за високите си постижения в областта на научните изследвания и иновациите, обхващащи фактори като качество, оригиналност, въздействие и принос. Следва да се отбележи, че не всички научни изследвания водят до иновации, които генерират стойност за обществото, и не всички научни изследвания отговарят на приоритетите на политиката. Максималното увеличаване на въздействието на резултатите от научните изследвания обаче безспорно е критична стъпка към създаването на устойчива икономика, която укрепва обществото и благосъстоянието на гражданите. Поради това един европейски стратегически приоритет следва да бъде намирането на солидни решения за преодоляване на финансовите и регулаторните пречки пред научните изследвания и иновациите.

По време на чешкото председателство Съветът на ЕС прие Препоръка относно ръководните принципи за оползотворяването на знанията. Препоръката на Съвета съдържа набор от 24 ръководни принципа в области като оползотворяването в политиката в областта на научните изследвания и иновациите, уменията и капацитета, стимулите, управлението на интелектуалните активи, целесъобразността на схемите за публично финансиране, партньорското обучение, показателите, мониторинга и оценката. Обхватът на участниците и дейностите е широк, като вниманието е насочено към цялата екосистема на научните изследвания и иновациите, включително националните, регионалните и местните създатели на политики, и се подчертава значението на развитието на предприемачески практики и умения, както и необходимостта от увеличаване на въздействието на научните изследвания, развойната дейност и иновациите. В препоръката също така се насърчават предприемачески подходи с акцент върху използването и повторното използване на знания за повишаване на въздействието и се разчита на ангажираността на заинтересованите страни и тяхното активно участие в дейности за оползотворяване.

Въпреки това ЕС среща трудности при оползотворяването на научните изследвания и създаването на социална и икономическа стойност от знанията. Необходимо е да се свържат различните области и сектори и да се трансформират данните, натрупаното ноу-хау и резултатите от научните изследвания в устойчиви продукти, услуги, решения и политики, които да достигат успешно до пазара и да бъдат от полза за обществото. Две основни взаимосвързани пречки възпрепятстват оползотворяването на знанията в рамките на ЕС: пресичането на т.нар. „долина на смъртта“ и преодоляването на „иновационния парадокс“. И двете възпрепятстват увеличаването на обществената стойност и въздействие на инвестициите в научни изследвания и иновации. Основните задачи за преодоляване на „долината на смъртта“ и на „иновационния парадокс“ са ключови етапи за съживяване на икономическия просперитет на Европейския съюз, за постигане на отворена стратегическа автономност и за стимулиране на прилагането на иновативни решения на глобалните предизвикателства.

Ръководните принципи на ЕС за оползотворяване на знанията в политиката в областта на научните изследвания и иновациите имат за цел да се гарантира, че финансираните с публични средства дейности ще бъдат съобразени с възможно най-широко обществено използване и оползотворяване на интелектуалните активи, генерирани от дейности в областта на научните изследвания и иновациите, като същевременно се повишава осведомеността и се вземат предвид въпросите, свързани със суверенитета, включват се всички участници в екосистемите и се привличат частни инвестиции. Освен това с Новата европейска програма за иновации се въвеждат нови подходи за насърчаване на сътрудничеството между европейските иновационни екосистеми с акцент върху стратегически технологични области, като например регионални „долини за иновации“, в които се призовава за споделени стратегии за оползотворяване на знанията.

Министрите се приканват да изразят становище по следните въпроси:

1. Кой са основните предизвикателства по отношение на оползотворяването на резултатите от научните изследвания с цел съживяване на промишлеността и икономиката на ЕС?
 2. Как да гарантираме, че оползотворяването на научните изследвания и иновациите отговаря на приоритетите на ЕС и националните приоритети (напр. екологичния и цифровия преход) в съответствие с нуждите на гражданите?
 3. Какви национални мерки сте приложили за насърчаване на оползотворяването на научните изследвания от гледна точка на търсенето (напр. обществени поръчки, стандарти, осведоменост на гражданите) и програми за умения и обучение, които дават възможност за разбиране на процеса на оползотворяване на знанията, вкл. от гледна точка на промишлеността?
-